

Aan de leden van de gemeenteraad

Uw brief van: -
Uw kenmerk: -
Bijlage(n): 1

Ons kenmerk: 254282
Contact: Dominic van Leeuwen
E-mailadres: d.v.Leeuwen@bar-organisatie.nl
Datum: 19 januari 2021

Betreft: Handhavingsuitvoeringsprogramma Wabo 2021

Geachte leden van de gemeenteraad,

Sinds 2016 stelt de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (wet VTH) kwaliteitseisen aan de uitvoering van Wabo-taken. Eén van de kwaliteitseisen betreft de invoering van een beleidscyclus. Het "Handhavingsuitvoeringsprogramma Wabo 2020" maakt deel uit van deze beleidscyclus. De gemeenteraad moet van het Uitvoeringsprogramma in kennis worden gesteld. Met het versturen van deze brief geven wij hier invulling aan.

Omgevingswet en Wkb

In 2021 zullen er werkzaamheden bijkomen die naast kerntaken uitgevoerd zullen moeten worden. Met name in de laatste fase van het invoeren van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zal de praktische kennis van de handhavingsjuristen en toezichthouders worden aangesproken. Na invoering van de Omgevingswet en Wkb zullen de werkzaamheden op het gebied van toezicht en handhaving veranderen. Deze wijzigingen worden in een nieuw handavingsbeleidsplan 2022-2026 vastgelegd.

Taken in 2021: prioriteiten stellen

De berekende werkdruk ligt in 2021 hoger dan de aanwezige capaciteit. Dit komt met name door een toename van 24% van het aantal Omgevingsvergunningen en meldingen in 2020. De toezichtwerkzaamheden en juridische handhaving naar aanleiding van deze aanvragen vinden voor een groot deel in 2021 plaats. Het is daarom nodig om binnen de beschikbare uren te prioriteren. Er wordt gekozen om dit jaar wel een aantal preventieve controles uit te voeren die de afgelopen jaren achterwege zijn gebleven, zoals preventief toezicht op rijks- en gemeentelijke monumenten, preventieve wijkgerichte controles illegale bouw en strijdig gebruik van gronden en gebouwen. Om dit te kunnen realiseren zullen de medewerkers:

- a. Prioriteren in de urenbesteding t.b.v. controle op verleende vergunningen. (Bouw)veiligheid en het controleren van technische werkzaamheden die op een later moment niet meer te controleren zijn hebben daarbij de hoogste prioriteit.
- b. Alleen meewerken aan onderdelen van de invoering van de Omgevingswet en Wkb als deze taken niet door andere medewerkers kunnen worden gedaan.

Daarnaast zullen we als dat nodig blijkt een deel van de beschikbare (incidentele) ruimte binnen het cluster gebruiken voor het inhuren van een extra toezichthouder en/of handhavingsjurist.

Bijlage

Handhavingsuitvoeringsprogramma WABO 2021 Albrandswaard.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

het college van de gemeente Albrandswaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Hans Cats

drs. Jolanda de Witte

Handhavingsuitvoeringsprogramma Wabo 2021 Albrandswaard

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van
Albrandswaard op 19 januari 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Beleidsvelden	3
1.1 Overzicht Beleidsvelden en prestatie-indicatoren	3
2. Monitoring en ontwikkeling	5
2.1 Wijze van monitoring	5
2.2 Landelijke prioriteiten en ontwikkelingen	5
2.3 Opleidingen en competentieontwikkeling	6
2.4 Toezichtprotocollen	6
3. Handhaving	7
3.1 Borging processen	7
3.2 Transparantie termijnen overtredingen en zwaarte sanctie	7
3.3 Strategie stilleggen bouw- en sloopwerkzaamheden	7
3.4 Afstemming handhavingspartners	7
4. Werkplan	9
4.1 Aanwezige formatie	9
4.2 Kwaliteitscriteria wet VTH	9
4.3 Wabo-inspecteurs	11
4.4 Juristen Handhaving	13
4.5 Conclusie	14
5. Actiepunten 2021	15

Inleiding

Op 29 januari 2019 heeft het college van Albrandswaard het “Handhavingsbeleidsplan Wabo 2019-2023 gemeente Albrandswaard” (hierna: “Handhavingsbeleidsplan”) vastgesteld. Dit plan geeft beleidsmatige invulling aan het handhavend optreden van de gemeente die zijn verbonden aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (veelal bouw-, sloop- en milieuactiviteiten). Om praktische invulling te geven aan de uitvoering van het “Handhavingsbeleidsplan” is dit “Uitvoeringsprogramma Toezicht en juridische handhaving 2021” (hierna: uitvoeringsprogramma) opgesteld. Hierin staat welke activiteiten in het jaar 2021 worden uitgevoerd. Het uitvoeringsprogramma wordt ter informatie voorgelegd aan de gemeenteraad. In het jaarverslag wordt gerapporteerd over het bereiken van de gestelde doelen en de uitvoering van de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma.

In het “Handhavingsbeleidsplan” wordt onderscheid gemaakt tussen zeven beleidsvelden. In dit uitvoeringsprogramma worden per beleidsveld de doelstellingen en prioriteiten benoemd. Aangegeven wordt welke activiteiten worden uitgevoerd en welke resultaten daarbij behaald moeten worden. Ook wordt aangegeven op welke wijze de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken worden gemonitord, welke ontwikkelingen er spelen en op welke wijze handhaving plaatsvindt. Ten slotte is een werkplan opgenomen waarin uiteen wordt gezet op welke wijze de in het handhavingsbeleidsplan en het uitvoeringsprogramma gestelde doelen en taken worden geprioriteerd.

Met het toezicht op en handhaven van de wet- en regelgeving willen we bereiken dat de regels worden nageleefd in onze gemeente. Zo proberen we risico's te voorkomen en zorgen we voor een veilige, leefbare, gezonde en duurzame leef-, woon- en werkomgeving voor burgers en bedrijven.

1. Beleidsvelden

In het “Handhavingsbeleidsplan” wordt onderscheid gemaakt in een zevental beleidsvelden waarbinnen toezicht plaatsvindt. Van de beleidsvelden wordt een korte omschrijving en prestatie indicatoren gegeven. Per beleidsveld worden de doelstellingen en de prioriteit(en) genoemd in bijlage 1. Daarbij wordt verder ingegaan op welke wijze het toezicht zal worden uitgevoerd en welk resultaat daarbij wordt beoogd in 2021.

1.1 Overzicht Beleidsvelden en prestatie-indicatoren

In onderstaand overzicht wordt per beleidsveld aangegeven op welke wijze controle en klantcontact plaatsvindt en binnen welke termijn dat plaats vindt.

Toelichting	Indicatoren
<p>Verleende omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen</p> <p>Het gaat hier om het naleven van de voorschriften van een verleende omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. Er wordt onder andere gecontroleerd op voorschriften uit het Bouwbesluit, de Bouwverordening en het bestemmingsplan.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verleende vergunningen worden in de 3 maanden nadat zij onherroepelijk zijn geworden ten minste 1x gecontroleerd. 2. Alle verleende vergunningen hebben binnen 5 werkdagen een eigenaar/behandelaar. Dit is inzichtelijk voor collega's (administratie en KCC). 3. Met alle aanvragers van verleende vergunningen wordt binnen 5 werkdagen telefonisch contact opgenomen. 4. Als er sprake is van voorschriften m.b.t. nog in te dienen stukken wordt er binnen 2 weken na verlening een startbrief gestuurd/contact opgenomen met de vergunninghouder en gemachtigde.
<p>Constructieve veiligheid en brandveiligheid gebruiksfase</p> <p>Het gaat hier om periodiek toezicht op algemene voorschriften van brandveiligheid en constructieve veiligheid uit het Bouwbesluit. Naast projectmatig toezicht, vindt toezicht ook klachtgericht plaats.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meldingen met betrekking tot illegale bouw en het bouwen in afwijking van de vergunning worden voor 100% onderzocht. Meldingen m.b.t constructieve en brandveiligheid hebben de hoogste prioriteit. Van alle meldingen wordt binnen 4 weken een constatering gedaan en een PV opgemaakt.
<p>Monumenten</p> <p>Het gaat hier om het voorkomen van verloedering of verandering van monumentale waarden. Er wordt gecontroleerd op het naleven van de voorschriften van een omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument. Het wijzigen van een monument zonder vergunning, is niet toegestaan.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Controles van gemeentelijke en rijksmonumenten vindt in 2021 plaats als er sprake is van een omgevingsvergunning. Op signaalbasis wordt gecontroleerd of er geen illegale verbouwingen plaatsvinden aan monumenten.
<p>Slopen</p> <p>Het gaat hier om het naleven van de voorschriften voor sloopactiviteiten uit het Bouwbesluit 2012. Tijdens de sloopfase wordt op de locatie gecontroleerd of volgens de voorschriften wordt gesloopt. Daarnaast wordt gecontroleerd op het slopen zonder melding. Na melding van sloopwerkzaamheden kunnen vanuit de gemeente voorwaarden worden verbonden aan de sloop, bijvoorbeeld met betrekking tot afvalscheiding, veiligheid en beperking</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alle meldingen voor sloopactiviteiten worden gecontroleerd. <p>Alle sloopmeldingen hebben binnen 5 werkdagen een eigenaar/behandelaar. Dit is inzichtelijk voor collega's (administratie en KCC).</p> <p>Met alle aanvragers van sloopmeldingen wordt binnen 5 werkdagen telefonisch contact</p>

<p>van hinder. Toezicht op verwijderen van asbest is een taak voor de DCMR.</p>	<p>opgenomen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. meldingen met betrekking tot illegale sloop worden voor 100% onderzocht. Van de meldingen wordt binnen 1 week een constatering gedaan en een PV opgemaakt.
<p>Vergunningsvrij bouwen (incidenteel toezicht)</p> <p>Het gaat hier om klachten (signalen) en meldingen door toezichtpartners of anderen. Daarnaast wordt illegale bouw opgespoord door de toezichthouders gedurende reguliere buitentaken. Naar aanleiding van een klacht of melding wordt een mogelijke overtreding onderzocht.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meldingen met betrekking tot illegale bouw en het bouwen in afwijking van de vergunning worden voor 100% onderzocht. Van de meldingen wordt binnen 4 weken een constatering gedaan en een PV opgemaakt. 2. Meldingen illegaal gebruik worden 100% onderzocht. Van de meldingen wordt binnen 4 weken een constatering gedaan en een PV opgemaakt. 3. Alle meldingen hebben binnen 5 werkdagen een eigenaar/behandelaar. Dit is inzichtelijk voor collega's (administratie en KCC). 4. Als er geen sprake is van een anonieme melding wordt er altijd binnen 5 werkdagen contact opgenomen met de melder.
<p>Algemene Plaatselijke Verordening (Wabo-onderdelen)</p> <p>Het gaat hier om het naleven van de regels vanuit de Algemene Plaatselijke Verordening die Wabo-vergunningplichtig zijn. Toezicht zal plaatsvinden op illegale aanleg van in- en uitritten en het illegaal kappen van bomen.</p>	<p>Zie indicatoren vergunningvrij bouwen (incidenteel toezicht)</p>
<p>Ruimtelijke ordening en milieu</p> <p>Het gaat hier om toezicht op de regels uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro), gemeentelijke bestemmingsplannen, de Wet milieubeheer en andere aanverwante regelingen.</p>	<p>Het toezicht op milieu is belegd bij de DCMR Milieudienst Rijnmond. De DCMR heeft een eigen toezichtstrategie en de gemeente speelt een coördinerende en beslissende rol bij handhaving. Toezicht wordt weliswaar uitgevoerd door de DCMR, maar de handhavingsbesluiten worden genomen door het college.</p> <p>Toezicht op ruimtelijke ordening is onderdeel van de controles op verleende omgevingsvergunningen en wordt daarnaast op basis van signaaltoezicht gecontroleerd.</p>

2. Monitoring en ontwikkeling

Monitoring en evaluatie zijn van belang om na te kunnen gaan of toezicht en handhaving volgens planning verloopt, of de doelstellingen worden gehaald en of eventueel bijsturing hiervan gewenst is. In dit hoofdstuk worden de wijze van monitoring behandeld en bekijken we de toekomstige (landelijke) ontwikkelingen.

2.1 Wijze van monitoring

Jaarlijks wordt een “Jaarverslag Handhaving Wabo” opgesteld waarin wordt gerapporteerd over de uitvoering van de in dit Handhavingsuitvoeringsprogramma Wabo geplande activiteiten in relatie tot de gestelde prioriteiten. Ook wordt hierin gerapporteerd of de doelstellingen zijn gehaald en hoe de afstemming met de toezicht- c.q. handhavingpartners gestalte heeft gekregen. In dit jaarverslag vindt tevens een evaluatie plaats.

In artikel 7.6 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) is bepaald dat de resultaten en de voortgang van de uitvoering van het Handhavingsuitvoeringsprogramma Wabo en het bereiken van de gestelde doelen met behulp van een geautomatiseerd systeem moet worden bewaakt. In dit systeem moeten ook de in het kader van handhaving verkregen gegevens worden geregistreerd. In onze gemeente worden de gegevens met behulp van het geautomatiseerde systemen BWT4ALL en greenvalley bewaakt. Een aantal gegevens kan nu nog niet uit BWT4ALL of greenvalley worden gehaald, maar wordt apart geregistreerd. Monitoring en evaluatie zijn van belang om na te kunnen gaan of toezicht en handhaving volgens planning verloopt, of de doelstellingen worden gehaald en of eventueel bijsturing hiervan gewenst is.

Voor een goede monitoring is een goede registratie essentieel. Wettelijk (op grond van artikel 10.6 van de Regeling omgevingsrecht (Mor) is de gemeente verplicht in ieder geval het volgende te registreren:

1. uitgevoerde controles;
2. geconstateerde overtredingen;
3. opgelegde bestuurlijke sancties;
4. processen-verbaal;
5. ontvangen klachten over mogelijke overtredingen.

In bijlage 1 is de registratie zoals omschreven in de Mor verder uitgewerkt aan de hand van zogenaamde ‘key performance indicators’ en is opgesomd hoe de beleidsmatige monitoring plaats vindt.

Vanwege de invoering van de Omgevingswet zal het softwaresysteem BWT4all worden vervangen. De aanbesteding van een nieuw systeem heeft plaatsgevonden in 2020 en zal in 2021 verder worden geïmplementeerd. Medewerkers van het team toezicht en juridische handhaving zijn bij de aanbesteding betrokken. Een actiepoint is om, waar mogelijk, het automatiseren van de huidige handmatige monitoring en het ontsluiten van (management)informatie te verbeteren.

2.2 Landelijke prioriteiten en ontwikkelingen

De rijksoverheid geeft elk jaar wel enkele aandachtspunten of onderzoeksopdrachten aan gemeenten. Aanleiding hiervoor zijn vaak calamiteiten in het land. De actie die hierop door gemeenten plaatsvindt, is meestal een projectmatige aanpak (inventarisaties, voorlichtingsacties en dergelijke). In dit Handhavingsuitvoeringsprogramma Wabo 2021 wordt hier de nodige tijd voor gereserveerd, te weten 50 uur. In 2020 is bijvoorbeeld, in samenwerking met de VRR, onderzoek gedaan naar breedplaatvloeren, in 2019 brandgevaarlijke gevels, het jaar daarvoor ook naar breedplaatvloeren.

Naast de bovengenoemde onderzoeksopdrachten en aandachtspunten, krijgen gemeenten ook jaarlijks te maken met nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving die van invloed zijn op de werkprocessen en waarvoor tijd moet worden gereserveerd. In 2021 zijn dit de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging.

Omgevingswet

De Omgevingswet beoogt met de bundeling van diverse wetten een verdergaande integratie en vereenvoudiging van verschillende vergunningenstelsels. Begin april 2020 is de Omgevingswet uitgesteld. De invoering van de wet is een jaar verplaatst naar 1 januari 2022. Daarom zullen alle medewerkers van het team toezicht en juridische handhaving ook dit jaar deelnemen aan trainingen, cursussen en project- en werkgroepen rond de implementatie van de

Omgevingswet. En zullen er ook diverse taken ter voorbereiding van de implementatie van de wet worden uitgevoerd door het team. Er is daarom regelmatig afstemming tussen diverse medewerkers van het team en het programmateam Omgevingswet.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen hevelt uitvoering van de technische toetsingen aan het Bouwbesluit en het toezicht op de technische aspecten uit het Bouwbesluit over naar private partijen. In 2019 is begonnen met het inventariseren van de impact van deze wetgeving en het voorbereiden van proefprojecten met gevolgklasse 1. Dit zijn o.a. grondgebonden woningen en kleine bedrijfspanden. De Privatisering van een deel het toezicht op het bouwbesluit heeft een grote impact op de werkzaamheden van de toezichthouders.

In 2020 heeft door middel van het project Wkb een organisatie brede inventarisatie plaatsvinden van alle acties die in het kader van de invoering van de wet moeten plaatsvinden. De uitvoering van alle bedrijfsmatige en juridisch noodzakelijke wijzigingen zullen door het projectteam worden uitgevoerd of gecoördineerd. Begin april 2020 is de Wet kwaliteitsborging uitgesteld. De invoering van de wet is een jaar verplaatst naar 1 januari 2022. De invoeringsdatum van de Wkb is gekoppeld aan de invoeringsdatum van de Omgevingswet. In 2021 zullen alle medewerkers van het team toezicht en juridische handhaving deelnemen aan trainingen, cursussen en proefprojecten in het kader van de Wkb.

2.3 Opleidingen en competentieontwikkeling

Voor een goede uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) zijn in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, kwaliteitseisen opgenomen. Provincies en gemeenten zijn samen verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken. Deze liggen vast in zogenaamde “kwaliteitscriteria”. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op de kritische massa (beschikbare formatie), vereiste opleidingsniveaus, competentieontwikkeling en borging van processen.

In 2021 wordt een deel van het beschikbare opleidingsbudget gebruikt om medewerkers op te leiden op het gebied van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Daarnaast is er blijvend aandacht voor technische en vakinhoudelijke competenties.

2.4 Toezichtprotocollen

Het “integraal Toezicht Protocol (iTP)” zal worden toegepast bij het controleren van verleende vergunningen. Toepassing van dit protocol legt bestuurlijk de door het Rijk geaccepteerde diepgang van controles vast. De inspecteurs moeten inhoudelijk goed op de hoogte zijn van die diepgang en daarnaar handelen. Ook het minimaal aantal vereiste bezoeken liggen per categorie bouwwerk vast.

Het vastgestelde toetsprotocol voor constructieve adviezen is gebaseerd op de breed gedragen “Eindrapportage Methodiek constructief toetsen bouwplannen gemeente Utrecht”. Uit deze eindrapportage zijn de toetsprotocollen 1 en 2 vastgesteld. Toetsprotocol 1 beschrijft het werken onder normale werkdruk en toetsprotocol 2 beschrijft het werken onder verhoogde werkdruk (piekdruk).

3. Handhaving

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de wijze waarop met overtredingen wordt omgegaan die bij de diverse controles en aan de hand van meldingen worden geconstateerd. Er wordt ingegaan op de wijze waarop handhaving in de processen is geborgd, hoe sancties en andere maatregelen worden vastgesteld, welke strategie wordt aangehouden voor het stilleggen van werkzaamheden en hoe en wanneer afstemming en samenwerking plaatsvindt met handhavingspartners.

3.1 Borging processen

De handhavingsprocessen moeten worden geborgd. De processen voor een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang zijn opgenomen en beschreven in het "Handhavingsbeleidsplan". Daarnaast zijn de verschillende werkprocessen voor handhaving opgenomen in het programma BWT4aLL. Samenwerking met handhavingspartners is eveneens opgenomen in de processen. Hierdoor wordt integraal toezicht geborgd.

3.2 Transparantie termijnen overtredingen en zwaarte van de sanctie

Vooraf is moeilijk vast te stellen welke termijnen en sancties worden aangehouden bij overtredingen. In het "Handhavingsbeleidsplan" is de sanctiestrategie opgenomen. Sancties worden opgelegd aan de hand van deze strategie. De sanctiekeuze en de wijze van optreden is afhankelijk van het soort overtreding en de verwijtbaarheid van de overtreder. Voor de hoogte van een geldelijke sanctie wordt gekeken naar de (mogelijke) gevolgen van de overtreding voor het milieu, de veiligheid, de gezondheid, de precedentwerking etc. Ook wordt gekeken naar wat de kosten van het herstellen van de overtreding zouden zijn. De hoogte van een dwangsom ligt over het algemeen hoger dan de herstellkosten om de overtreder te bewegen zelf de overtreding op te heffen.

Om het voor de overtreder zo transparant mogelijk te maken, is het noodzakelijk om zowel in de vooraankondiging als in het besluit een duidelijke belangenafweging te maken. Ook is het noodzakelijk om duidelijk te motiveren waarom bepaalde termijnen worden aangehouden en waarom bepaalde sancties worden opgelegd.

3.3 Strategie stilleggen bouw- en sloopwerkzaamheden

Er kunnen zich situaties voordoen waarbij op basis van spoedeisende bestuursdwang bouwwerkzaamheden worden stil gelegd. Dit gebeurt in ieder geval bij:

- onomkeerbare situaties, zoals sloopwerkzaamheden of kap van een boom, waarbij de werkzaamheden op het punt staat te beginnen of niet zijn afgerond;
- bij (mogelijk) gevaarlijke situaties;
- als voortgang van overtreding leidt tot verergering van de (gevolgen van de) overtreding;
- bij illegale bouw-, of aanlegwerkzaamheden.

In alle gevallen geldt: stilleggen tenzij het middel tot gevolg heeft dat belangen van betrokken partijen in onevenredige ernstige mate worden geschaad. Er wordt bij het al dan niet stilleggen van de werkzaamheden onderscheid gemaakt tussen het stilleggen bij activiteiten zonder omgevingsvergunning en activiteiten in afwijking van een omgevingsvergunning. Gedeeltelijke stillegging kan plaatsvinden op onderdelen van de verleende omgevingsvergunningen (bouw) en sloopmeldingen. Dit onderscheid is uitgewerkt in het Handhavingsbeleidsplan.

3.4 Afstemming handhavingspartners

Uitgangspunt van de Wabo is integraal toezicht en integraal handhaven. De Wabo verplicht het college af te stemmen met andere betrokken toezicht- en handhavingspartners. De belangrijkste partners zijn de DCMR en de VRR. Bij het afstemmen gaat het om wanneer, wat en waar gecontroleerd moet worden en op welke wijze gehandhaafd moet worden als dat nodig is.

Regulier toezicht vindt plaats op basis van de faseringsketen. De verschillende fases zijn: planfase, realisatiefase, gebruiksfase en sloopfase. Per fase wordt (meerdere keren) toezicht gehouden door een toezichthouder. De overgangen tussen de fasen zijn belangrijke momenten voor afstemming met de partners. Deze afstemming kan belangrijk zijn voor zaken die in een andere fase aan de orde komen.

Eén keer in de zes weken vindt er in BAR-verband integraal handhavingsoverleg plaats. Bij dit overleg zijn vertegenwoordigers van de gemeente, de DCMR, politie en de VRR aanwezig. Tijdens dit overleg worden de handhavingsprocessen besproken en wordt op bepaalde handhavingszaken inhoudelijk ingegaan.

4. Werkplan

Om de doelstellingen, prioriteiten, indicatoren, resultaten en activiteiten adequaat uit te voeren is voldoende personele capaciteit nodig. Hieronder wordt voor het komende jaar op programmatische wijze inzicht verschaft in de verwachte werkzaamheden en benodigde capaciteit voor het team Wabo Toezicht en Juridische Handhaving.

4.1 Aanwezige formatie

Uitgangspunt is de huidige beschikbare capaciteit. Per 1 januari 2021 is de volgende formatie beschikbaar:

Tabel 1: Formatie team Toezicht en Juridische Handhaving Wabo 2021

Formatie toezicht en juridische handhaving WABO 2021	Albrandswaard	Totaal	Uren Albrandswaard	Uren Totaal
Teamleider	0,1	0,5	140	700
Wabo-inspecteurs	1,3	6,4	1789	8945
Juristen handhaving	0,5	2,6	737	3687
Constructeurs	0,2	2,2	260*	2860*
Totaal	2,3	11,7	1361	6803

* vanwege het vitaliteitsverlof van onze constructeurs is uitgegaan van 1300 ipv 1400 vrij beschikbare uren.

Constructeurs

In de loop van 2020 zijn de constructeurs verplaatst naar het team Toezicht en Juridische Handhaving vanuit het team Omgevingsvergunningen. De constructeurs voeren werkzaamheden uit voor beide teams. Zij toetsen met name de technische tekeningen en onderliggende berekeningen aan de regels uit het bouwbesluit. Deze gegevens zijn onderdeel van de vergunningaanvraag of van nader aan te leveren stukken tijdens de uitvoeringsfase.

Incidentele inzet

N.a.v. het uitstel van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is ook voor 2021 incidentele inzet gevraagd om tot de inwerkingtreding van beide wetten de formatie van het team op peil te houden. In Barendrecht is deze incidentele inzet onderdeel van integraal veiligheidsplan wat in het eerste kwartaal van 2021 naar alle waarschijnlijkheid wordt goedgekeurd. De ca. 1fte inzet ten behoeve van toezicht en handavingswerkzaamheden is daarom nog niet ingevuld.

Vacatureruimte

Er is inclusief de incidentele inzet in totaal 1,5 fte vacatureruimte aanwezig. Deze vacatureruimte is bedoeld voor de Wabo inspecteurs en juridisch adviseurs. De vacatureruimte is meegenomen in de wettelijke minimumcapaciteit (zie tabel 2).

1	Extra incidentele inzet 2021
0,5	Juridisch adviseur

4.2 Kwaliteitscriteria wet VTH

Voor de Wabo-inspecteurs en juristen handhaving is in de wet VTH een wettelijke minimum formatie opgenomen als onderdeel van de kwaliteitscriteria. Sinds 2016 stelt de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (wet VTH) kwaliteitscriteria aan de uitvoering van Wabo-taken. De kwaliteitscriteria zijn bedoeld om de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) in het omgevingsrecht te professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie te borgen. De wettelijke minimumformatie voor de Bar-organisatie is voor het team toezicht en juridische handhaving als volgt:

Tabel 2: wettelijke minimumformatie toezicht en juridische handhaving Wabo 2021

Wettelijke minimumformatie VTH 2021	Aanwezige formatie Bar-organisatie	Wettelijke minimum-formatie
Wabo-inspecteurs	6,4	6,95
Juristen handhaving (inclusief vacatureruimte)	4,1	4,12
Constructeurs	2,2	2

Als de formatie volledig wordt opgeteld bij de juristen handhaving voldoen alleen de Wabo-inspecteurs niet aan de wettelijke minimum formatie. Dit tekort is ontstaan doordat er in verband met verwachte formatieve wijzigingen door de Omgevingswet en Wkb medewerkers zijn ingehuurd in plaats van in vaste dienst genomen. Deze ingehuurde medewerkers zijn duurder dan vaste medewerkers en kunnen daarom niet als zijnde volledige fte worden belast. In verband met deze verwachte formatieve wijzigingen volstaat op dit moment de huidige formatie.

Structurele wijzigingen

De werkzaamheden en daarbij behorende formatie voor het team Wabo-Toezicht en Juridische Handhaving zal naar verwachting als gevolg van de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) structureel wijzigen. In maart 2019 heeft de toenmalige afdeling VTH-Wabo een notitie aangeboden aan de BAR-directie. In deze notitie beschrijft de afdeling onder andere de effecten van het toenemend aantal aanvragen en neventaken, bijvoorbeeld ten aanzien van de Omgevingswet, en de (verwachte) formatiebehoefte die hiermee gepaard gaat. Het besluit van de directieraad was als volgt:

“Besloten wordt in de eerste turap een stukje tekst op te nemen dat we constateren dat we nu niet aan de wet voldoen qua formatie. Echter, gezien de wettelijke ontwikkelingen rond de private borging en de omgevingswet, welke naar verwachting leiden tot minder formatie, wachten we even met een definitief plan totdat er meer duidelijkheid is over hoe de WABO en de wet private borging en de omgevingswet op elkaar inwerken qua formatie”.

Inmiddels is aan een extern bureau (Senze) opdracht gegeven deze doorrekening te maken. De invloed van de Wkb op de formatie is daarmee voor een groot deel in kaart gebracht. Hieruit blijkt dat er een taakverlichting komt als gevolg de privatisering van een deel van het bouwtoezicht. Deze privatisering heeft voornamelijk effect heeft op medewerkers van het team Toezicht en Juridische Handhaving (de constructeurs en Wabo-inspecteurs).

Directe en indirecte effecten

Naast deze directe taakverlichting zijn er door invoering van beide wetten echter ook een aantal structurele indirecte effecten op de formatie en een overgangperiode. De indirecte effecten zorgen ervoor dat er voor een aantal taken een lichte toename van werkzaamheden te verwachten valt. In 2022 zullen de medewerkers hun tijd deels besteden aan het controleren van in 2021 verleende vergunningen.

Als onderdeel van het project Wkb wordt een overkoepelende berekening gemaakt van de formatiebehoefte in 2022. Hierin worden de alle structurele effecten van beide wetten in meegenomen. Daarnaast zal er inzicht worden verschaft in de overgangperiode. Deze doorrekening zal onderdeel uitmaken van de begroting voor 2022 en worden verwerkt in de nieuwe beleidscyclus. De doorrekening moet meer duidelijkheid geven over de structurele formatiebehoefte van het team na implementatie van de Wet private kwaliteitsborging en de Omgevingswet.

4.3 Benodigde capaciteit Wabo-inspecteurs

In dit hoofdstuk wordt aan de hand van de werkdruk verder uitgewerkt welke prioriteiten er voor de Wabo-inspecteurs en Juristen handhaving worden gesteld om met de bezetting de taken uit te voeren, en zullen aanbevelingen worden gedaan voor de korte en middellange termijn, waarbij rekening wordt gehouden met de invoering van de Omgevingswet en Wkb.

De Wabo-inspecteurs zijn verantwoordelijk voor het controleren van verleende omgevingsvergunningen en het behandelen van Wabo gerelateerde meldingen en handhavingsverzoeken. Daarnaast hebben zij een aantal neventaken, waaronder het uitvoeren van integrale controles en het meewerken aan ministeriële onderzoeken op gebied van bouwveiligheid.

Controle verleende vergunningen

Voor 2021 is een aanname gemaakt voor de werklust van de Wabo-inspecteurs. In 2020 zijn er significant meer vergunningen verleend dan eerdere jaren. In de onderstaande tabel staat de ontwikkeling van de werklust voor het controleren van vergunningen en meldingen van de afgelopen jaren en de aanname voor 2021. Omdat de werkzaamheden van de Wabo-inspecteurs voornamelijk laat in het vergunning/bouwproces plaatsvinden neemt de werklust daarom begin 2021 naar verwachting licht toe, ondanks dat we verwachten dat het aantal verleende vergunningen licht afneemt. We verwachten dat er tussen 4,5 en 5 fte nodig is om alle controles t.b.v. verleende vergunningen in 2021 uit te voeren.

Tabel 3: werklust controles verleende omgevingsvergunningen

	2016 (uren)	2017 (uren)	2018 (uren)	2019 (uren)	2020 (uren)	Aanname 2021
werklast	6331,98	5442,34	5947,36	5542,82	6803,18	6300
benodigde fte:	4,52	3,89	4,25	3,96	4,86	4,50

Handhaving, meldingen en handhavingsverzoeken

In 2019 heeft voor het eerst een accurate monitoring plaatsgevonden van alle handhavingsmeldingen en verzoeken die de Wabo-inspecteurs hebben behandeld. In 2020 zijn 152 meldingen en handhavingsverzoeken binnengekomen en behandeld. 22 meldingen minder in 2019. Een verder uitwerking volgt in het jaarverslag.

Voor 2021 is de aanname dat het aantal meldingen en verzoeken grofweg iets zal stijgen ten opzichte van het voorgaande jaar. De verwachting is dat er ongeveer 160 meldingen en handhavingsverzoeken zullen worden behandeld. Per zaak zijn de inspecteurs hier ongeveer 10 uur mee bezig. In totaal is er 1600 uur nodig om alle meldingen/handhavingsverzoeken te behandelen. Dit komt neer op een totaal van 1,14 fte.

Neventaken

Naast het controleren van verleende vergunningen en het behandelen van meldingen en handhavingsverzoeken hebben de Wabo-inspecteurs ook een aantal neventaken. In onderstaande tabel staan de neventaken met de daarbij behorende uren per inspecteur.

Tabel 4: Neventaken

Preventief toezicht op monumenten, preventieve wijkgerichte controles illegale bouw en strijdig gebruik van gronden en gebouwen.	In 2021 vindt een globale inventarisatie en controle plaats van alle gemeentelijke en rijksmonumenten.	24
Toezicht op (brand)veiligheid bestaande gebouwen (integrale controles)	In 2021 alleen incidenteel op basis van signaaltoezicht of op verzoek VRR.	-
Medewerking aan opdrachten vanuit de Rijksoverheid	Bijvoorbeeld de onderzoeken naar brandveiligheid gevels en	50

	breedplaatvloeren van de afgelopen 2 jaar.	
Neventaken	Participatie in werkgroepen, inspecties D&H wet, ondersteuning collega's.	80
Kennisvergroting vakgebied	Leeswerk/zelfstudie. Bijvoorbeeld nieuwe bouwtechnieken die bij te controleren projecten worden toegepast of kennis van het bouwbesluit en jurisprudentie bij handhaving.	90
Werkoverleg/seminars/trainingen	In 2021 vinden extra overleggen, trainingen en seminars plaats in het kader van de Omgevingswet en Wkb.	90
Per fte		334 (0,24 fte)
Totaal (7 inspecteurs)		2338 (1,67 fte)

4.4 benodigde capaciteit handhavingsjuristen Wabo

De handhavingsjuristen behandelen onder meer juridische procedures die te maken hebben met overtredingen in de bebouwde omgeving. Zij werken hierbij samen met de Wabo inspecteurs en de afdelingen Openbare orde en veiligheid en Toegang.

Wanneer er een overtreding is geconstateerd door de Wabo-toezichthouder wordt in eerste instantie geprobeerd om dit ter plekke op te lossen. Wanneer dit niet lukt wordt er gehandhaafd. Aan de hand van de constatering van de toezichthouders voeren de handhavingsjuristen de volgende taken uit:

1. opstellen voornemen besluit,
2. zienswijzebehandeling,
3. opstellen besluit,
4. advisering college (portefeuillehouders overleg),
5. invorderings-/kostenbeschikking (inclusief zienswijzebehandeling),
6. behandeling bezwaar/beroep,
7. opstellen beslissing op bezwaar (eventueel wederom advisering college),
8. bewaken termijnen.

Hoewel de handhavingsjuristen organisatorisch geplaatst zijn binnen de afdeling VTH-Wabo, is een aanzienlijk deel van de beschikbare tijd nodig ten dienste van de werkzaamheden die binnen het cluster Openbare Orde en Veiligheid. Het betreft de handhaving van onder andere de Drank- en Horecawet, APV-vergunningen en Kinderopvang. Ongeveer 30% van de handhavingsprocedures zijn geen zaken die voortkomen uit constateringen op het gebied van het bouwbesluit of de Wabo.

Benodigde capaciteit

De werklast van de handhavingsjuristen is moeilijk te kwantificeren (in benodigde uren). De hoeveelheid tijd die nodig is om een handhavingsprocedure te doorlopen is daar te bewerkelijk voor. Dit hangt af van onder andere het al dan niet meewerken van de aangeschreven partij, de aard van de overtreding en eventuele bezwaar en/of beroepsprocedures. Daarnaast zijn er voor een deel van de handhavingsprocedures geen wettelijke termijnen. Dit geldt met name voor de procedures die voortkomen uit meldingen. Zaken die wel een termijn hebben of om inhoudelijke redenen prioriteit hebben worden met voorrang behandeld, waardoor sommige procedures een veel langere doorlooptijd hebben dan noodzakelijk. Een hoge werkdruk bij de juristen vertaalt zich dus met name in het 'op de plank laten liggen' van procedures met een lagere prioriteit.

Ontwikkeling 2021

De verwachting is dat de reguliere werkzaamheden, voortkomend uit meldingen of handhavingsverzoeken op Wabo gebied, voor de juristen in 2021 gelijk blijven. In 2021 zullen er werkzaamheden bijkomen die naast kerntaken uitgevoerd zullen moeten worden. Hierbij valt te denken aan voorbereidingswerkzaamheden en scholing omtrent de invoering van de Omgevingswet, de Wet private kwaliteitsborging en de verbetering van (digitale) werkprocessen.

4.5 Conclusie

Wabo-inspecteurs

Als de uren die nodig zijn om omgevingsvergunningen te controleren, meldingen en handhavingsverzoeken in behandeling te nemen en de neventaken uit te voeren bij elkaar worden opgeteld komt dit uit op een totaal van 6,48 fte. De opbouw hiervan is 4,5 fte voor het controleren van omgevingsvergunningen, 1,14 fte voor het in behandeling nemen van meldingen en handhavingsverzoeken en 1,67 fte voor diverse neventaken. Dit is in totaal 7,3 fte. Beschikbaar is 6,4 fte. De berekende werkdruk ligt daardoor hoger dan de aanwezige capaciteit.

Daarnaast is in het afgelopen jaar een stijging van meer dan 24% meer aanvragen omgevingsvergunningen zijn ingediend. Naar verwachting betekent dit in 2021 ook een stijging van de taken binnen het team TJH. Het is daarom nodig om binnen de uit te voeren taken te prioriteren. Er wordt gekozen om dit jaar wel een aantal preventieve controles uit te voeren die de afgelopen jaren achterwege zijn gebleven, zoals preventief toezicht op monumenten, preventieve wijkgerichte controles illegale bouw en strijdig gebruik van gronden en gebouwen. Om dit te kunnen realiseren zullen de Wabo-inspecteurs:

- a. Prioriteren in de urenbesteding t.b.v. controle op verleende vergunningen.
- b. Alleen meewerken aan onderdelen van de invoering van de Omgevingswet en Wkb als deze taken niet door andere medewerkers kunnen worden gedaan.

Daarnaast zullen we als dat nodig blijkt een deel van de (incidentele) vacatureruimte gebruiken voor het inhuren van een extra toezichthouder.

Juristen Handhaving

De werklast van de handhavingsjuristen is moeilijk te kwantificeren (in benodigde uren). In 2021 zullen er werkzaamheden bijkomen die naast kerntaken uitgevoerd zullen moeten worden. Met name in de laatste fase van het invoeren van de Omgevingswet zal de praktische juridische kennis van de handhavingsjuristen worden aangesproken. Zolang de incidentele vacatureruimte voor een deel kan worden ingezet voor juridische ondersteuning zullen geen knelpunten ontstaan en blijft onze dienstverlening op het gewenste niveau.

5. Actiepunten 2021

Op basis van de bovenstaande hoofdstukken kunnen de volgende actiepunten, met bijbehorende planning, worden benoemd.

	Actie (Doel)	Wie	Planning	Commentaar
1	Werkdruk, termijnen en doorlooptijden bewaken	Alle medewerkers	Geheel 2021	De Werkdruk, termijnen en doorlooptijden worden bewaakt zodat hier tijdig op gestuurd kan worden.
2	Automatiseren van monitoring en managementinformatie.	Teamleider, beleidsmedewerker	Geheel 2021	Vanwege de invoering van de Omgevingswet zal het softwaresysteem BWT4all worden vervangen. Medewerkers zijn bij de aanbesteding betrokken. Een actiepunt is om, waar mogelijk, het automatiseren van de huidige handmatige monitoring en het ontsluiten van (management)informatie te verbeteren.
3	Beleidscyclus 2021	Teamleider Beleidsmedewerker	Geheel 2021	De werkzaamheden en daarbij behorende formatie voor het team Wabo-Toezicht en Juridische Handhaving zal naar verwachting als gevolg van de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) structureel wijzigen. Deze wijzigingen zullen worden behandeld in een nieuwe beleidscyclus, waarbij de nieuwe 4-jarige beleidsplannen worden vastgesteld voor invoering van beide wetten.
4	Kansen voor verdere digitale dienstverlening monitoren.	Beleidsmedewerker	Geheel 2021	Digitale dienstverlening is in de applicaties van het vakgebied goed geregeld. Maar mogelijk zijn er nog eventuele verbeteringen. Dit is een voortdurend aandachtspunt.
5	In 2021 zal het team verder onderzoeken of(een deel van) de niet Wabo-gerelateerde juridische procedures kunnen worden uitgevoerd door andere clusters.	Beleidsmedewerker/juristen	Geheel 2021	Na de organisatieverandering BAR 2020 vallen Wabo, kinderopvang en APV in verschillende clusters. In 2020 is onderzocht of een andere verdeling van de werkzaamheden mogelijk is. De gesprekken over een mogelijke nieuwe werkverdeling worden in 2021 voortgezet.
6	Deelname aan projectwerkgroepen rond de	Alle medewerkers	Geheel 2021	Er zal door alle medewerkers deelgenomen worden aan

	implementatie van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging.			projecten rond de implementatie van de Omgevingswet.
7	Optimalisering inzet medewerkers met bouwkundige kennis.	Wabo-inspecteurs Teamleider	Geheel 2021	In 2021 zal door het team verder worden onderzocht of een deel van de administratieve werkzaamheden die op dit moment door de Wabo-inspecteurs worden uitgevoerd, kan worden overgedragen aan een procesondersteuner. Hierbij wordt rekening gehouden met de invoering van de Omgevingswet en Wkb, welke een wijziging voorzien in de wettelijke taken, werkzaamheden en processen van de Wabo-inspecteurs.
8	Prioriteren urenbesteding controles verleende omgevingsvergunningen	Wabo-inspecteurs Teamleider	Geheel 2021	In 2021 zullen de Wabo-inspecteurs zelf prioriteiten stellen in hun urenbesteding t.b.v. het controleren van verleende omgevingsvergunningen. (bouw)veiligheid en het controleren van technische werkzaamheden die op een later moment niet meer te controleren zijn hebben daarbij de hoogste prioriteit.
9	Evalueren advisering bij aanvragen	Teamleider, Beleidsmedewerker	Q1 2021	De toename van het aantal aanvragen zorgt ook bij adviseurs voor knelpunten. In het eerste kwartaal van 2021 bekijken we hoe we binnen de kaders van de wet VTH gestelde eisen bij kunnen sturen. Voor de advisering van de constructeurs wordt bekeken op welke manier deze knelpunten kunnen worden weggenomen. Hiervoor zullen we door het college vastgestelde toetsprotocollen evalueren en waar nodig aanpassen en opnieuw vast laten stellen.